

Skift af pigtail-nyrekateter til ballon-nyrekateter

Du skal have skiftet dit nyrekateter til et større kateter. Det kateter, du skal have anlagt, hedder et 'ballon-kateter'.

Det nye kateter kan lede mere urin ud fra nyren, fordi det er større. Det fylder dog også mere, og derfor er det nødvendigt at udvide din kateterkanal, for at der er plads til kateteret.

Derudover fungerer kateteret på præcis samme måde, som du kender det, med en urinpose, der sættes fast på låret med en fikseringspose.

INDEN ANLÆGGELSEN

Før vi går i gang med at lægge ballonkateteret, skal der ske følgende:

- Du skal tale med lægen.
- Du skal holde pause med din blodfortyndende behandling efter aftale med lægen.
- Du skal muligvis tale med narkoselægen.
- Du skal have taget blodprøver.

SÅDAN FOREGÅR ANLÆGGELSEN

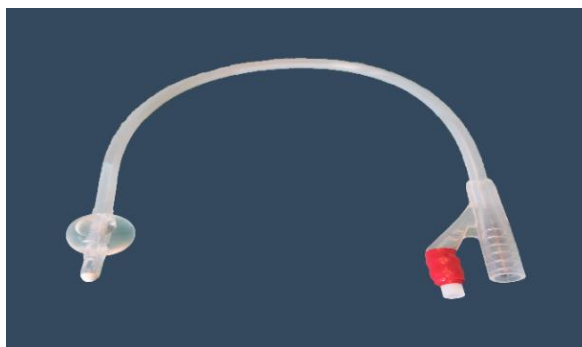
Selve udvidelsen af kateterkanalen og anlæggelsen af ballonkateteret sker på Radiologisk Afdeling (Røntgenafdelingen).

Forud for anlæggelsen giver vi dig smertestillende medicin (Panodil®), for at imødegå at udvidelsen af kateterkanalen godt kan gøre ondt. Du får også antibiotika for at forebygge infektion. Herefter bliver du bedøvet af anæstesilægen.

Du skal ligge på siden på et leje og bliver dækket med sterile afdækningsstykker, så kun det område, hvorigennem kateterkanalen skal udvides, er synligt.

Røntgenlægen starter med at desinficere din hud, der hvor dit nuværende kateter ligger. Huden desinficeres af 2 omgange, så der ikke trækkes bakterier med ind til nyren.

Røntgenlægen fjerner dit pigtail nyrekateter og udvider kateterkanalen, så den bliver stor nok til, at der i stedet kan ligge et ballonkateter.

Kateteret holdes fast i nyrebækkenet af den fyldte ballon (til venstre). Deraf navnet ballonkateter.

Hele anlæggelsen af det nye kateter varer cirka 1 time.

Efter anlæggelsen bliver du kørt til opvågningsstuen, hvor du bliver observeret, indtil du er vågen efter bedøvelsen. Først herefter bliver du kørt tilbage på sengestuen.

SÅDAN FORBEREDER DU DIG

Mød fastende til operationen

Du skal faste inden bedøvelsen, så din mavesæk er helt tom. Møder du ikke fastende, kan vi være nødt til at aflyse din aftale. Følg derfor disse regler:

- Du må ikke spise fra 6 timer inden operationen. Du må heller ikke drikke mælkeprodukter.
- Du må gerne drikke klare væsker indtil 2 timer før du møder op afdelingen. Det kan fx være vand, saftvand eller te og kaffe uden mælk.

- For dit velbefindende før og efter bedøvelsen anbefaler vi, at du drikker et stort glas sød saft 2 timer før den planlagte undersøgelse eller behandling og derefter ingenting, indtil bedøvelsen er overstået.
- Du skal tage din medicin med. Sygeplejersken vil give dig den medicin, som narkoselægen har ordineret.

Hold pause med blodfortyndende medicin

Tager du blodfortyndende medicin, skal du holde pause med det inden anlæggelsen. Det gælder præparaterne Hjertermagnyl®, Clopidogrel, Marevan, Xarelto® og lignende.

Urologisk Afdeling vil give dig eller din hjemmesygeplejerske besked om, hvornår og hvor længe du skal holde pause med den blodfortyndende medicin. Vi fortæller dig også, om du skal have anden medicin i stedet.

EFTER ANLÆGGELSEN – MENS DU ER PÅ HOSPITALET

Når du kommer tilbage til Urologisk Dagafsnit, vil du blive tilbudt mad og drikke.

Plejepersonalet kontrollerer, at dit ballonkateter fungerer, som det skal. De tilser forbindingen og spørger dig, om du har smerter.

Hvis lægen ordinerer det, skal du 4 timer efter indgrebet have en indsprøjtning med blodfortyndende medicin. Desuden informerer vi dig om, hvornår du må genoptage behandlingen med din vanlige blodfortyndende medicin.

NÅR DU KOMMER HJEM

Drik op til 2 liter væske i døgnet

Når kateteret er anlagt, kan der forekomme blod i urinen, hvilket er helt normalt. Du skal blot være opmærksom på at drikke 1,5 – 2 liter væske i døgnet, så nyren bliver rensset godt igennem.

Kontakt hjemmesygeplejersken, hvis kateteret ikke fungerer

Hvis du bliver opmærksom på, at din urinproduktion er mindre end normalt i dit ballonkateter, kan det betyde, at kateteret er stoppet til eller ikke sidder rigtigt.

Du skal derfor reagere ved at kontakte hjemmesygeplejersken, hvis du oplever et eller flere af disse punkter:

- Forbindingen er våd.
- Forbindingen sidder løst.
- Du kan se sivning på forbindingen.
- Du oplever svie og kløe omkring kateteret.
- Hvis urinproduktionen er mindre end vanligt, blodig og/eller uigennemsigtig.
- Hvis du får feber.
- Hvis du får smerter i siden ud for nyren.
- Hvis der er knæk på slangen.

Hjemmesygeplejersken **skal** forsøge at skylle kateteret, så det fungerer igen.

Oplever du, at urinproduktionen er mindre end sædvanligt, kan du forsøge at bevæge dig, fx ved at gå en tur. Bevægelse kan sætte gang i udløb af urin i kateteret.

Vær **ekstra** opmærksom på tilstoppet kateter, hvis du kun har **én fungerende nyre**, da denne varetager hele urinproduktionen. Et tilstoppet kateter kan være skadeligt for din nyre, hvis problemet ikke afhjælpes.

Tag gerne brusebad, men ikke karbad

Du må gerne tage brusebad, selvom du har nyrekateter, da du har en vandtæt forbindelse på. Har du ikke en vandtæt forbindelse på, kan du også tage brusebad, men så skal hjemmesygeplejersken skifte forbindingen umiddelbart efter brusebadet. Du må ikke tage karbad eller gå i svømmehal.

Vi anbefaler, at du lader urinposen blive siddende på kateteret under brusebadet.

Du kan dog godt vælge at koble urinposen fra under brusebadet. Hvis du gør det, skal begge de dele, der kobles sammen, beskyttes under brusebadet:

- Du skal have gemt proppen fra kateterposen. Sæt den på posen, når den er koblet fra kateteret.
- Sæt en **steril** prop i kateterets studs, der hvor urinposen er fjernet fra.
- Hvis det ikke er muligt at gøre ovenstående, så skal studsen på kateteret og på urinposen desinficeres efter badet, inden de kobles sammen igen.

Pas på ikke at trække i kateteret

Det er vigtigt, at du er opmærksom på ikke at komme til at trække i kateteret. Selv et lille træk kan forskubbe kateteret i nyren, så urinen ikke ledes væk, men ophobes i nyren. Du skal være særligt opmærksom i disse situationer:

- Når du klæder dig af og på.
- Når du er på toilettet.
- Når du er aktiv, fx ved sport eller samleje.
- Når du vender dig i sengen.

Når hjemmesygeplejersken har skiftet din forbindelse, skal du være opmærksom på, at du skal kunne bevæge dig frit, uden at forbindelsen strammer. Dette kan nemlig også give et træk i kateteret.

Sørg også for at kateter og urinpose fikseres til dit lår således, at der ikke opstår knæk på slangen, og så de ikke er generende for dig.

Kobl en stor urinpose på om natten

Til natten skal du koble en stor urinpose på den lille urinpose, som sidder på låret. Så behøver du ikke tømme urinposen i løbet af natten. Den store urinpose kobles fra igen om morgenen og tømmes i toilettet.

Gem den prop, som sidder på den store urinpose og sæt den på igen, når du om morgenen kobler den store pose fra.

Den store urinpose kan anvendes i 1 uge. Herefter skal du smide den ud og tage en ny i brug.

Kontakt os, hvis kateteret falder ud

Kateteret må ikke fjernes, heller ikke selvom det eventuelt ikke fungerer eller ikke kan skylles. Falder kateteret ud, skal du kontakte os direkte.

KATETERSKIFT

Vi indkalder dig, når kateteret skal skiftes

Du vil blive indkaldt til at få skiftet kateteret 10-12 uger efter, at kateterkanalen er udvidet til ballonkateter. Herefter skal kateteret skiftes hver 12. uge i Urologisk Ambulatorium.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Sådan tages en urinprøve fra nyrekateteret

Hvis hjemmesygeplejersken skal tage en urinprøve til undersøgelse fra dit nyrekateter, er det vigtigt, at studsen på kateteret sprittes af, inden prøven tages. Alternativt kan hjemmesygeplejersken sætte en ren pose på kateteret, og prøven kan da tages fra den rene kateterpose, der netop er sat på.

Kateteret skal skiftes ved infektion

Hvis du har symptomgivende urinvejsinfektion og sættes i behandling med antibiotika, så skal kateteret skiftes, når behandlingen er iværksat – medmindre kateteret er nyanlagt inden for 7 dage. Hvis kateteret skal skiftes, kontakter hjemmesygeplejersken Urologisk Ambulatorium og aftaler en tid til skift af kateter.

KONTAKT OG MERE VIDEN

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os.

Kontakt

Urologisk Dagafsnit

Tlf. 97 66 33 18

Mandag – fredag 7.00 – 18.00

Urologisk Sengeafsnit

Tlf. 97 66 33 16

Mandag – fredag 20.00 – 7.00 samt
helligdage og weekender

Urologisk Ambulatorium

Tlf. 97 66 30 08

Mandag – fredag 8.30 – 12.00

Vi informerer hjemmesygeplejen

Når du har fået anlagt kateter første gang, skriver vi til hjemmesygeplejen i din kommune og oplyser følgende:

- Årsagen til, at nyrekateteret er anlagt.
- Hvilken side, kateteret ligger på.
- Hvad planen er med behandlingen.

Vi beder hjemmesygeplejen om følgende:

- At skifte forbindelse 1 gang om ugen samt ved behov, hvis forbindingen er våd, uren eller sidder løs.
- At observere huden omkring indstikstedet.
- At skifte urinpose 1 gang om ugen eller ved behov.
- At skifte Flexi-Trak 1 gang om ugen samt ved behov, hvis den bliver løs eller ikke klister omkring kateterslangen.
- At skylle kateteret, hvis urinproduktionen er faldet eller udeblevet, hvis urinen er plumret, uigennemsigtig, eller der er blod i urinen.
- At kontakte dig førstkomende hverdag, så du kan få et telefonnummer, som du kan bruge til at kontakte hjemmesygeplejersken døgnet rundt.

Hvis kateteret ikke fungerer

Hvis hjemmesygeplejersken ved skylning af kateteret ikke kan få kateteret til at virke, kan sygeplejersken kontakte Urologisk Afdeling og få direkte vejledning, mens sygeplejersken er hos dig.

Kateteret **må aldrig fjernes**, selvom det ikke producerer urin, da vi bruger kanalen til at skifte kateteret igennem.

Hvis ikke det lykkes at få kateteret til at virke, laver vi en aftale med dig om en konsultation hos os.

